

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

JUNI 2025

Nieuwsbrief

INHOUD

Voorwoord

- **Leerateliers**
 - Professionaliteit in het sociaal domein
 - Gezond en sociaal in de wijk
 - Armoede en schulden
 - Sociaal en inclusief
 - Langer thuis wonen
- **Versterken samenwerking medisch en sociaal domein**
- **Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag**
- **Leestips / vooruitblik**

De foto's in deze nieuwsbrief zijn uit eigen archief en deels afkomstig van Pexels, Ageing without limits en Stichting GetOud.

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

**Hogeschool
Leiden**

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

VOORWOORD

Nieuwsbrief

Dit jaar organiseert onze werkplaats op 28 oktober in Leiden [ons jaarlijks symposium](#). Het thema dit jaar is *'Samenwerken in beweging'*. Tijdens het symposium gaat keynote speaker Simone de Bruin (Lector Goed leven met dementie aan Hogeschool Windesheim) in op de factoren die een goed leven met dementie in de weg kunnen staan. Daarnaast spreekt keynote speaker Veronique Bekendam (directeur Transmuralis) over wat er regionaal nodig is om de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein te versterken, met als doel om de transformatie van ziekte naar gezondheid te realiseren. Bekijk hier de [aanmeldlink](#).

Een van de grote voordelen van de werkplaats is, dat we een landelijke samenwerking hebben. Samen met zestien werkplaatsen in Nederland vormen we de Associatie Werkplaatsen Sociaal Domein. Op 13 november vindt het jaarlijkse landelijke symposium plaats, dit keer in Den Haag. Onze werkplaats organiseert dit samen met de Werkplaatsen Zuid-Holland Zuid, Utrecht, en Noord Brabant Avans. Het thema van deze dag is *'Bouwen aan bruggen tussen domeinen voor een stevige samenleving'*. De save the date staat inmiddels [online](#). Meld je snel aan, want het symposium is elk jaar snel volgeboekt en er ontstaat vaak een wachtlijst.

Als de energie van de zomer in combinatie met wat je in deze nieuwsbrief leest, je inspireert om met ons mee te doen in de werkplaats, laat het ons weten. In de nieuwsbrief zie je de contactgegevens bij de verschillende thema's en projecten.

Geniet van de zomer!

Suzan van der Pas

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

LEERATELIER PROFESSIONALITEIT IN HET SOCIAAL DOMEIN

Netwerkbijeenkomst Leeratelier Maatwerk en Regie

De gemeente Den Haag, Zorg en Veiligheidshuis Haaglanden en de Werkplaats Sociaal Domein organiseerde opnieuw een netwerkbijeenkomst voor de (oud) deelnemers van het leeratelier Maatwerk en Regie. Twee keer per jaar worden tijdens deze bijeenkomsten kennis en expertise uitgewisseld aan de hand van casuïstiek, met als doel het bevorderen van integrale samenwerking en netwerkvorming. Radicalisering en extremisme was dit keer het thema. Ruben Borgo en Marieke Landman (van het Informatiepunt Preventie, Polarisatie en Radicalisering: IPPR) namen ons mee in de definities, herkennen, begrijpen en het handelen rond dit onderwerp.

De gastsprekers legden uit dat radicalisering een proces is waarin iemand geleidelijk overtuigd raakt van een ideologie die botst met de waarden van de democratische rechtsstaat, en bereid is om daar (eventueel met geweld) naar te handelen.

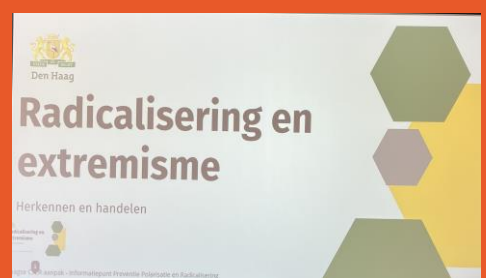
De grenzen van radicalisering en extremisme zijn niet eenvoudig aan te geven. Wat eens radicaal was kan nu de norm zijn of andersom. Er is geen checklist om te bepalen waar sprake van is, maar de dialoog is belangrijk met individuele personen te voeren en een aanpakplan te maken. Hierbij kan je de volgende vragen stellen om een conclusie te kunnen trekken: Wat is je wereldbeeld? Hoe zie jij een betere wereld voor je? Hoe wil je de wereld veranderen? Wat is jouw rol hierin?

Vanuit preventie geven de professionals van IPPR trainingen over weerbaarheid op scholen om bijvoorbeeld desinformatie en narratieven te kunnen analyseren en misbruik te voorkomen. Voor meer informatie kan je mailen met Wiep Staal:

staal.w@hsleiden.nl

Het IPPR van de gemeente Den Haag richt zich op vier pijlers:

1. Kennis en kunde
2. Netwerken
3. Weerbaarheid
4. Persoonsgerichte aanpak

LEERATELIER SOCIAAL EN GEZOND IN DE WIJK

Podiumgesprek en vrijwilliger

Op 12 juni vond het elfde Leeratelier Positieve Gezondheid plaats op Hogeschool Leiden, met als thema **‘Betekenis geven aan ouder worden’**.

Vervolgens zijn de deelnemers aan de slag gegaan met verschillende methoden om de dimensie zingeving van het spinnenweb van Positieve Gezondheid met senioren te verkennen. Experts gaven voorbeelden van hoe je het gesprek over zingeving aan kunt gaan.

De Learning Community Samenwerken in de Wijk is een initiatief van het Lectoraat Sociale Innovatie en de huisartsopleiding van het LUMC. Sociaal werk studenten die stage lopen bij organisaties die wijkgericht en integraal werken zijn speciaal geselecteerd om deel te nemen. Huisartsen in opleiding uit verschillende opleidingsfasen konden zich aanmelden voor de Learning community.

Ik wist niet dat het sociaal domein zoveel te bieden heeft...

Dit was een van de reacties van de huisartsen in opleiding van het LUMC die meededen aan een Serious Game samen met studenten sociaal werk van Hogeschool Leiden. De Serious Game was de afsluiting van de **Learning Community Samenwerken in de Wijk**, waarin huisartsen in opleiding en studenten sociaal werk elkaar het afgelopen half jaar geregeld hebben ontmoet.

Tijdens de Serious Game oefenden de deelnemers een crisissituatie waarbij zij lieten zien hoe zij samenwerken en samen beslissingen nemen. 'Ik voelde me echt gelijkwaardig in het overleg' verzuchtte een sociaal werk student na afloop van de game. Anderen vonden het leerzaam én vooral ook interessant om vanuit een organisatie met een crisis om te gaan. Deze afsluitende Serious Game maakte maar weer eens duidelijk hoe zeer je elkaar nodig hebt bij de huidige soms complexe uitdagingen waar je als professional mee geconfronteerd wordt.

De deelnemers bezoeken elkaar op de werkplek, het sociaal wijkteam en de huisartspraktijk. Soms maken ze zelfs in 'real life' kennis met elkaars cliënten. De ontmoetingen op de werkplek bieden gelegenheid om samen casuïstiek en werkprocessen beter te begrijpen door de context van de werkomgeving. Een unieke mogelijkheid om met en van elkaar te leren, en van elkaars beroep te 'proeven'.

Wil je meer weten?

Neem contact op met Lisette Blom:

blom.l@hsleiden.nl

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

LEERATELIER ARMOEDE EN SCHULDEN

Samen leren en werken aan de aanpak van armoede in Katwijk

Wat doet Handen Ineen?

- Laagdrempelige activiteiten organiseren zoals de foute high tea en kledingmarkt.
- Training en bewustwording: Deelnemers worden (verder) getraind in het herkennen van armoede en leren hoe ze dit bespreekbaar kunnen maken.
- Inzet van ervaringsdeskundigen. Zij brengen herkenning, vertrouwen en verdieping in gesprekken over geldzorgen.
- Verankering in het onderwijs: Het curriculum van de Sociaal Werk opleiding wordt herzien, waardoor er nieuwe mogelijkheden ontstaan om studenten interprofessioneel te laten leren binnen een omgeving van een 'lerende praktijk'.

Hoe kunnen we beter samenwerken om armoede te signaleren, bespreekbaar te maken én te voorkomen? Dat is de centrale vraag van *Handen Ineen*, de leerwerkgemeenschap (LWG) in Katwijk. Binnen deze gemeenschap bundelen vrijwilligersorganisaties, ervaringsdeskundigen, studenten, docenten en professionals hun krachten. Door samen te leren en kennis te delen, werken we aan een samenleving waarin niemand buiten de boot valt.

Handen Ineen sluit aan bij de MAG-opdracht van de gemeente Katwijk: het versterken van de ondersteuning bij geldzorgen en het verbeteren van schuldhulpverlening. Schulden veroorzaken stress, isolement en gezondheidsproblemen. Daarom is het essentieel om vroegtijdig te signaleren, te ondersteunen tijdens én na het schuldentrajec, en mensen weer perspectief te bieden.

Sinds kort heeft de leerwerkgemeenschap een eigen naam én logo: *Handen Ineen*. Dit maakt het makkelijker om activiteiten herkenbaar en zichtbaar te maken richting de wijk. Zo hopen we nog meer inwoners en organisaties te bereiken en effectiever samen te werken aan het uiteindelijke doel: armoede signaleren, bespreekbaar maken en waar mogelijk voorkomen.

We willen de aanpak van armoede in Katwijk uitbreiden en versterken. Daarnaast doen we ook actieonderzoek naar hoe de Leerwerkgemeenschap zich ontwikkelt heeft afgelopen drie jaar en uitgroeit tot Handen Ineen.

Wil je meer weten? Neem contact op met Fatima Touzani:

touzani.f@hsleiden.nl

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Spreker Stella de Swart

De hackathon ging dit jaar van start met een inspirerende keynote van Stella de Swart, bekend van haar werk op het gebied van armoede en schulden. Met haar persoonlijke verhaal en praktische inzichten zette ze de toon voor de dagen die volgden. Haar boodschap? Armoede en schulden raken ons allemaal, en samen kunnen we écht het verschil maken.

3e editie van Hackathon Armoede en schulden op Hogeschool Leiden

Afgelopen maart kwamen ruim 250 studenten van de opleidingen Sociaal Werk, Sociaal Juridische Dienstverlening en de Erasmushogeschool Brussel samen op Hogeschool Leiden voor een inspirerende hackathon. Hun missie? Creatieve oplossingen bedenken voor armoede en schulden – en dat is gelukt! Voor het derde jaar op rij was de hackathon een succes dankzij de inzet van studenten, docenten, onderzoekers van het lectoraat Sociale Innovatie en professionals uit het werkveld. Het laat zien hoe belangrijk het is om samen te werken aan oplossingen voor maatschappelijke problemen. De energie, het enthousiasme en de betrokkenheid van alle deelnemers maakten deze tweedaagse tot een onvergetelijke ervaring.

[Lees volledig verslag.](#)

Meer informatie? Neem contact op met Catelijne Akkermans, akkermans.c@hsleiden.nl

LEERATELIER SOCIAAL EN INCLUSIEF

Competentiemodel sekswerk

Tijdens het leeratelier *Sociaal en Inclusief* op 22 januari jl. presenteerde Martijn Kooijman (docent Toegepaste Psychologie, Hogeschool Leiden) de resultaten van het afstudeeronderzoek van studenten Soes Sardjoepersad en Tuğba Kondakçı.

Zij onderzochten welke competenties nodig zijn om te werken in de sekswerkbranche. Door deze in kaart te brengen, wordt sekswerk meer erkend als beroep en krijgen sekswerkers handvatten voor zelfassessment en gerichte scholing. Zoals bij elk vak kun je er ook in groeien.

Het onderzoek onderscheidde online en offline sekswerk. Voor offline werk bleken o.a. belangenbehartiging, juridische kennis, screeningsvaardigheden en intuïtieve ontwikkeling belangrijk. Online werk vraagt met name om ondernemerschap, communicatie, klantgerichtheid, branding, creativiteit en netwerken.

Voor meer informatie kun je contact opnemen met Justine le Clercq: j.leclercq@hhs.nl of Jan-Martijn Knip: j.m.knip@hhs.nl

“Aan welk beroep denkt u als ik het heb over...?”

Eve en Wendy vroegen het publiek welke beroepen passen bij competenties die horen bij sekswerk.

Nu deze competenties in kaart zijn gebracht, blijven er belangrijke vragen over: Zijn al deze competenties altijd nodig, in elke context en voor elk type werk binnen de branche? Technologische ontwikkelingen hebben immers geleid tot een sterke verschuiving in vraag en aanbod. Zijn er wellicht kerncompetenties te onderscheiden? Het nieuwe curriculum van Toegepaste Psychologie biedt ruimte om deze vragen verder te onderzoeken. We gaan hierover graag in gesprek!

Neem hiervoor contact op met Martijn Kooijman: kooijman.m@hsleiden.nl.

Klantreis dementie met migratieachtergrond

Samenwerken aan een regionaal verbeterplan

Met elkaar hebben wij gesproken over de verbetermogelijkheden in de regio. Hier werd specifiek ingezoomd op 5 thema's (voortkomend uit de behoeften van doelgroep en professionals):

- Informatie maken en verspreiden, voor de doelgroep én professionals
- Kennis vergroten bij de huidige professionals
- Praktisch cultuursensitief aanbod
- Samenwerking en ontwikkeling van een zorgpad
- Onderwijs aan toekomstige professionals

De klantreis heeft als doel de zorg en ondersteuning voor de doelgroep in onze regio te verbeteren. De methode richt zich op praktijkgerichte, domeinoverstijgende verbeterprocessen die aansluiten bij de behoeften van zowel de doelgroep als de professionals.

In het najaar van 2024 zijn twee workshops gehouden met professionals uit zorg en welzijn, zoals casemanagers dementie en medewerkers van wijkteams en welzijnsorganisaties. Aan de hand van fictieve 'persona's' brachten zij knelpunten en verbeterpunten in kaart.

In januari 2025 vond de afsluitende workshopsessie plaats met diverse stakeholders in het kader van deze klantreis. Aanwezig waren onder andere vertegenwoordigers van het zorgkantoor, gemeenten, AVANT, het onderwijs, zorg- en welzijnsorganisaties, en belangenorganisaties.

De sessie leverde veel praktische ideeën op. De resultaten, samen met eerder opgehaalde input van professionals, zijn verwerkt in een regionaal verbeterplan voor mensen met dementie en een migratieachtergrond. Op 20 november 2025 vindt een leeratelier plaats over *"Dementie en een migratieachtergrond"*, waarin de opgedane kennis wordt gedeeld met professionals en studenten.. Wil je meer weten? Neem contact op met Caroline Overbeeke: overbeeke.c@hsleiden.nl

Gebruikersvriendelijkheid van de website 'Wegwijzer dementie' voor mensen die laaggeletterd zijn.

Een voorbeeld van een opdracht was:

- Je woont in de gemeente Kaag en Braassem. Je zorgt voor iemand met dementie. Je bent op zoek naar ondersteuning voor jezelf. Met wie zou je contact op kunnen nemen?
- Hiernaast zoek je iets waar de persoon met dementie overdag terecht zou kunnen voor activiteiten en wat afleiding.

In samenwerking met Stichting ABC, hebben ervaringsdeskundigen, **de taalambassadeurs**, de website bekeken. Met een aantal gesprekskaarten met opdracht, ging men in koppels op zoek naar de informatie.

De taalambassadeurs hebben zich optimaal ingezet en kwamen met vele verbeteropties voor de website. Dit varieerde van een zoekbalk voor trefwoorden maken, tot het vertalen van onbegrijpelijke woorden of terminologie zoals 'niet-pluis'. Daarnaast benoemden ze ook positieve zaken van de website, zoals het gebruik van icoontjes.

Transmuralis zal de adviezen van de taalambassadeurs overnemen om zo de leesbaarheid voor alle doelgroepen te vergroten.

Wil je meer weten? Neem contact op met Caroline Overbeeke:

overbeeke.c@hsleiden.nl

In Nederland zijn er 2,5 miljoen laaggeletterden, dit zijn zowel autochtone als allochtone burgers. Laaggeletterdheid is van invloed op vele domeinen van het dagelijks leven, zoals het zoeken naar de juiste informatie. Om die reden hebben we onderzocht in hoeverre digitale informatie, zoals de specifieke website ontwikkeld voor mensen met dementie en mantelzorgers, passend is bij de behoeften van deze doelgroep.

Een resultaat van een klantreis dementie in Alphen a/d Rijn (Von Faber & van der Pas, 2024) is het ontwerp van een website die informatie geeft aan mantelzorgers en mensen met dementie. Op deze website, de 'Wegwijzer dementie', staat uitleg over de voorzieningen in de regio Zuid-Holland Noord. Omdat er zoveel informatie te vinden is op de website, wilden we (Transmuralis en lectoraat SI) weten of deze ook makkelijk leesbaar was voor mensen die laaggeletterd zijn.

Klantreis NAH: Wat hebben mensen met Niet-aangeboren hersenletsel (NAH) nodig in de chronische fase?

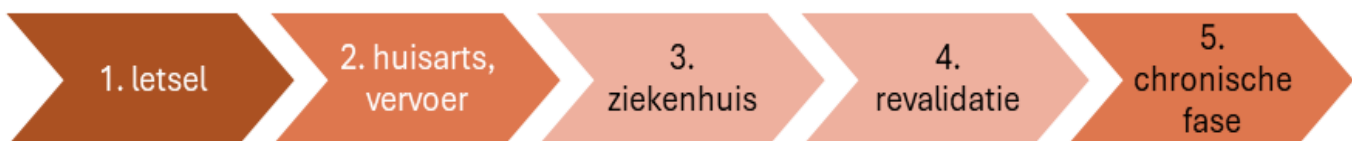
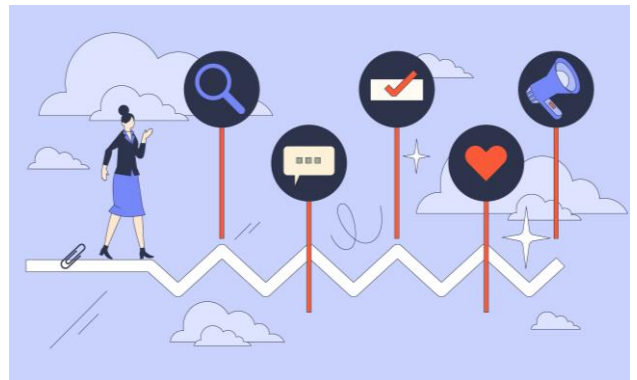
Hoewel er veel bekend is over de behandeling en revalidatie bij NAH, had de klankbordgroep NAH van Transmuralis behoefte aan meer inzicht in wat mensen met NAH en hun naasten nodig hebben na de revalidatiefase. De revalidatiefase is afgerond en dan...?

Om mogelijke verbeterpunten in beeld te brengen, wordt gebruikgemaakt van de klantreis-methodiek. Deze aanpak helpt om ervaringen van cliënten en hun omgeving in kaart te brengen en zo kansen voor verbetering te signaleren.

In het eerste kwartaal van 2025 hebben Transmuralis en het lectoraat Sociale Innovatie samen met professionals en een ervaringsdeskundige op dit gebied, samen de voorbereidingen getroffen. Zij hebben onder meer de 'reis', en de opzet van het onderzoek uitgewerkt. In het tweede kwartaal zijn interviews afgenomen met zeven mensen met diverse vormen van NAH. Daarnaast zijn er afzonderlijke interviews gehouden met hun naasten en mantelzorgers.

Op dit moment vindt de analyse van de interviews plaats. Na de zomer worden, samen met professionals uit zorg en welzijn, vervolgstappen gezet om verbeteropties uit te werken.

De term 'Niet-aangeboren hersenletsel' (NAH) omvat veel verschillende soorten aandoeningen. Het meest bekend is waarschijnlijk de hersenbloeding, of herseninfarct ofwel 'beroerte' in de volksmond. Maar ook trauma's zoals een val van een trap of een ongeluk met hersenletsel als gevolg vallen hieronder.

Wil je meer weten? Neem contact op met Caroline Overbeeke: overbeeke.c@hsleiden.nl

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Van vraagkracht naar draagkracht: in kaart brengen van uitdagingen en mogelijkheden – een gespreksspel voor senioren

Door het nalopen van activiteiten uit het dagelijks leven en deze te verdelen in stapels, zoals 'Doe ik zelf en zonder moeite', 'Doe ik (soms) met moeite', 'Doe ik niet' en 'Doet een ander', wordt duidelijk waar ondersteuning welkom is, maar ook welke activiteiten de draagkracht kunnen vergroten.

Uit onderzoek van het lectoraat Sociale Innovatie, in samenwerking met Radius Welzijn in de gemeente Oegstgeest, bleek dat veel senioren hun hulpbehoeften niet uitspreken. Zij ervaren vraagverlegenheid: uit vrees de ander tot last te zijn, wachten zij met het vragen om hulp totdat hun situatie escaleert en zij geen andere keuze meer hebben. Tijdens bijeenkomsten met diverse professionals in Oegstgeest kwam naar voren dat er behoefte is aan een manier om eerder het gesprek aan te gaan over deze vaak onuitgesproken hulpvragen. Ook gaven professionals aan dat zij op zoek zijn naar manieren om het sociale netwerk van de senioren hierbij te betrekken.

Daarom heeft de werkplaats, in co-creatie met professionals en bewoners uit Oegstgeest een gespreksspel ontwikkeld. Het gespreksspel bestaat uit een kaartenset met verschillende activiteiten, een speelbord waar de kaarten over verdeeld worden, en een netwerkkaart. Door de netwerkkaart ernaast te houden wordt duidelijk wie hierin mogelijk kan helpen of adviseren. De gespreksmethode is bedoeld voor zorg- en welzijnsmedewerkers uit Oegstgeest om in te zetten met bewoners.

Wil je meer weten of wil je ook aan de slag met de methode?

Neem contact op met Caroline Overbeeke: overbeeke.c@hsleiden.nl

“Ik hoor verhalen van anderen en ga daardoor zelf nadenken over hoe ik mijn eigen leven in de toekomst ga inrichten”

In de eerste fase van het onderzoek, van 2023 tot medio 2024, zijn fysieke vormen van ‘senior-voor-senior advies’ onderzocht. In deze periode namen 263 senioren en mantelzorgers deel aan een online enquête, 35 senioren aan vijf verdiepende groeps gesprekken, en 23 professionals in wonen, zorg en welzijn aan twee workshops.

Uit deze fase blijkt dat het ontvangen en geven van ‘senior-voor-senior advies over wonen en langer thuis wonen, voor veel senioren en mantelzorgers een waardevolle vorm van ondersteuning kan zijn. Tegelijkertijd blijft dat de implementatie en een goede inbedding in het bestaande systeem van de ouderenzorg grote uitdagingen met zich meebrengen.

Daarom wordt in de tweede fase van het onderzoek, van medio 2024 tot eind 2025, onderzocht hoe een digitale vorm van ‘senior-voor-senior advies’ kan bijdragen.

In deze fase zijn interviews gehouden met acht senioren, waarbij een demo- website met online community is doorlopen. Hieruit blijkt dat senioren het delen van ervaringen in een digitale omgeving als waardevol ervaren, maar daarbij ook behoefte houden aan fysiek contact binnen hun sociale netwerk.

In het project *‘Ouderen en mantelzorgers als ervaringsdeskundigen voor langer thuis wonen’* onderzoekt het lectoraat Urban Ageing van de Haagse Hogeschool samen met platform Woonz.nl van Onderlinge ‘s-Gravenhage hoe ‘senior-voor-senior advies voor langer thuis wonen’ vormgegeven kan worden. Dit doen zij samen met geïnteresseerde senioren, mantelzorgers, experts en studenten.

Vitale senioren waren met name gericht op het delen van kennis en ervaringen over woonvormen en -mogelijkheden, om zich voor te bereiden op de toekomst. Stappenplannen kunnen hen hierbij helpen.

Het laatste deel van het project richt zich op het verder ontwikkelen van een digitale omgeving die senioren inzicht geeft in nuttige zaken ter voorbereiding op de toekomst, en waarin kennis en ervaringen van senioren centraal staan.

Wil je meer weten? Neem contact op met Liesbeth de Wit: l.s.dewit@hhs.nl

Met open vizier: Jonge senioren over hun leven, wijk en toekomst in Leidschenveen-Ypenburg

In het project 'Op naar een seniorvriendelijk Leidschenveen-Ypenburg' hebben we onderzoek gedaan naar de behoeften van jonge senioren (60-75 jaar) in het stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg ten aanzien van hun woonomgeving en toekomst. In dit project is samengewerkt met de Gemeente Den Haag, Dienst Publiekszaken (DPZ), de sector Stadsdelen & Wijken en de dienst Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Het onderzoek toonde aan dat de jonge senioren behoefte hebben aan bijeenkomsten voor hen als doelgroep om met elkaar in contact te komen. Inhoudelijk worden als belangrijkste thema's genoemd: vrijwilligerswerk en maatschappelijke betrokkenheid, gezond en actief ouder worden, wonen en mobiliteit, financiën en planning, sociale activiteiten en ontmoeting. Voorkeur voor tijdstippen om met elkaar contact te hebben zijn overdag of voor werkenden 's avonds.

Wil je meer weten? Neem contact op met Wil IJzereef: w.a.m.ijzereef@hhs.nl

VERS VAN DE PERS

Het nieuwe rapport over de seniorvriendelijkheid van de wijken in stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg in Den Haag.

Een mooi inkijkje in de wensen van de bewoners, de jonge senioren 60-75 jaar, voor hun toekomst in de wijk.

[Lees de publicatie op onze website.](#)

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Filmpremière 'Zorg voor elkaar, zorgen om zorg': een film gemaakt door ouderen zelf

Op **dinsdag 24 juni** vond in Theater de Veste in Delft de feestelijke première plaats van de documentaire *'Zorg voor elkaar, zorgen om zorg'*. Deze indringende en ontroerende film is gemaakt door een groep ouderen uit Delft, **de Beeldschermers**, die zelf de camera hanteerden, interviews afnamen en hun persoonlijke verhalen en perspectieven op zorg verfilmden.

Het project is onderdeel van het participatieve filmproject *'Wonen door de lens van senioren'*, waarbij ouderen zelf onderzoeken wat voor hen van betekenis is in het ouder worden. Na het succes van de eerdere documentaire *'Ouder worden... en dan?'*, biedt ook deze nieuwe film een krachtige inkijk in het leven van senioren, met thema's als mantelzorg, zelfregie en naar elkaar omkijken. De avond werd geopend door een treffende theater act van een oud deelnemer die in gesprek ging met zijn moeder vanuit de coulissen. Na de film volgde een levendig panelgesprek over zorg voor elkaar, met bijdragen van wethouder Joëlle Gooijer, ouderenadviseur Titus Hijnekamp (Delft voor Elkaar), Jacqueline van Workum (Pieter van Foreest en ontmoetingscentrum Dock), en Beeldschermers An, onder leiding van een senior verpleegkundige van WZH.

Een film die uitnodigt tot gesprek

De film zal de komende tijd vertoond en besproken worden in wooncomplexen en buurthuizen. Het is een film die niet alleen raakt, maar ook uitnodigt tot reflectie en tot gesprek tussen ouderen, zorgprofessionals en buurtgenoten.

Binnenkort online te bekijken

De film *'Zorg voor elkaar, zorgen om zorg'* is binnenkort te zien op YouTube.

Voor meer informatie over dit project en de film kunt u contact opnemen met Zsuzsu Tavy (z.k.c.t.tavy@hhs.nl)

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

Succesvolle ketenaanpak voor valpreventie

Hogeschool Leiden heeft actieonderzoek gedaan naar de implementatie van de Ketenaanpak Valpreventie in de regio. In 2023 is het onderzoek gestart in Alphen aan den Rijn, met Hazerswoude-Rijndijk en Koudekerk aan den Rijn als koplopers.

De resultaten, inclusief belangrijke inzichten en geleerde lessen, zijn samengebracht in een rapport. Het rapport beschrijft een ketenaanpak valpreventie in de gemeente Alphen aan de Rijn. Hiermee is de gemeente een voorloper met het gezamenlijk invullen en uitvoeren van de ketenaanpak. Daarnaast is er een flowchart ontwikkeld, die de verschillende processtappen inzichtelijk maakt en praktische handvatten biedt voor andere regio's die aan de slag willen met valpreventie. De geleerde lessen worden inmiddels toegepast in andere gemeenten in de regio.

[Lees hier de publicatie](#)

Alphen aan den Rijn

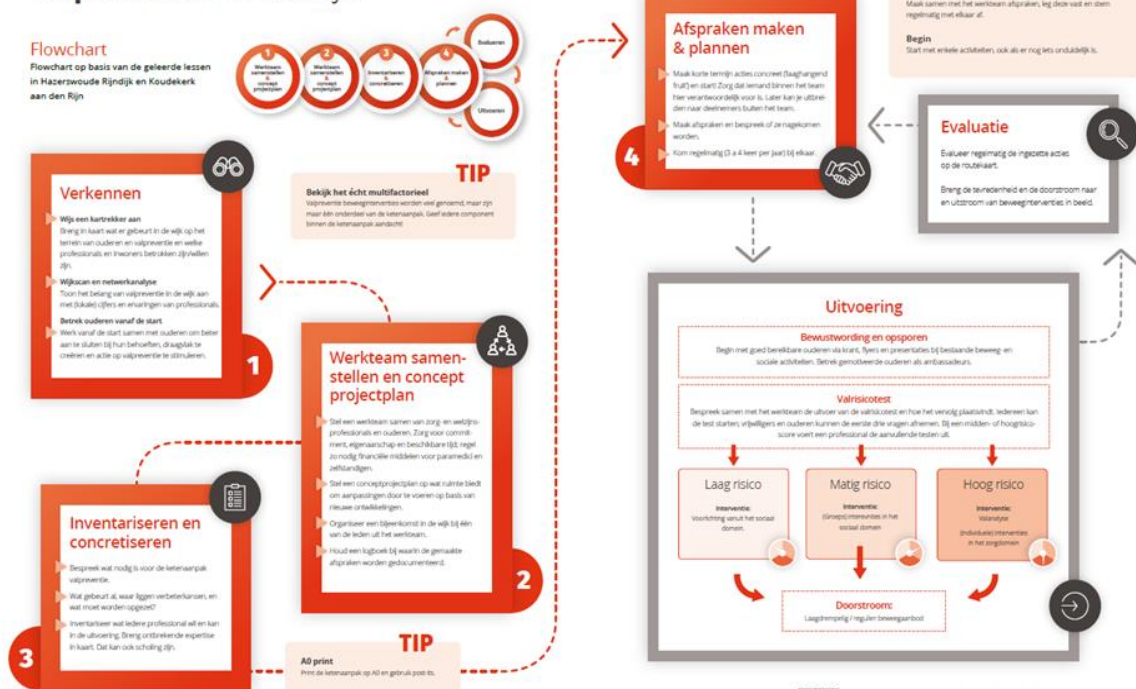
Wijk Rotterdam

Hogeschool Leiden

Werkplaats Sociaal Domein Den Haag en Leiden

Wil je meer weten? Neem contact op met Arlette Hesselink:
hesselink.a@hsleiden.nl

Proces voor de ketenaanpak valpreventie in de wijk

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

VERSTERKEN MEDISCH EN SOCIAAL DOMEIN

De vragenlijst is gebaseerd op de nieuwe CPHQ 2.0 vragenlijst om het niveau van Positieve Gezondheid van de cliënt te meten. Hiervoor is de schaal van Evelein en Korthagen (2011) toegevoegd.

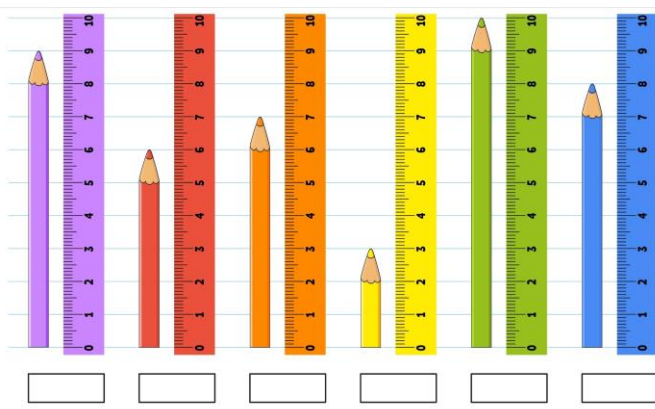
Evelein, F., & Korthagen, F. A. J. (2011). Werken vanuit je kern: Professionele ontwikkeling vanuit kwaliteiten, flow en inspiratie.

[Meetinstrumenten-brede-gezondheid.pdf](#)

Wil je meer weten? Neem contact op met Christiane de Lange:

lange.de.c@hsleiden.nl

Lees [hier](#) meer over het project en nieuwsberichten.

PO-SOCIAAL

De PO-Sociaal is een sociaal werker die “Welzijn op Recept” uitvoert in/nabij de huisartsenpraktijk. Hierdoor ontstaat een laagdrempelige doorverwijzingsmogelijkheid naar het sociaal domein. De gesprekken die de PO-Sociaal met de inwoner voert gaan over welbevinden en de zoektocht naar een mentaal en sociaal gezonder leven. Het doel van Welzijn op Recept is om het medisch en sociaal domein te verbinden en zo eerder de juiste zorg te kunnen bieden aan inwoners met niet-medische klachten.

Om het effect te onderzoeken van deze nieuwe professional op het snijvlak van zorg en welzijn, is een longitudinaal kwantitatief onderzoek gestart. Hierbij worden cliënten van PO-Sociaal praktijken in de gemeentes Alphen aan den Rijn en Leiden gevolgd. De PO-Sociaal neemt bij cliënten op drie momenten een vragenlijst af: bij de start van het traject, na het laatste gesprek en 3 maanden na afronding van de gesprekken. Het onderzoek richt zich daarnaast op het in kaart brengen van de relatie tussen de psychologische basisbehoeften (autonomie, verbondenheid en ontwikkelingsmogelijkheden) en positieve gezondheid.

Naast het kwantitatieve deel interviewen studenten van Hogeschool Leiden cliënten over hun ervaringen met de PO-Sociaal.

Positieve Gezondheid in de regio

Op 20 februari 2025 vond de eerste bijeenkomst plaats van het project '[Verder bouwen met de Alliantie Positieve Gezondheid ZHN](#)'.

Dit project heeft als doel om een transformatie naar een nieuw gezondheidssysteem te realiseren, waarin burgers meer regie hebben over hun Positieve Gezondheid en daarbij worden ondersteund door professionals, mantelzorgers, vrijwilligers en medeburgers.

In drie proeftuinen (Leiden, Katwijk en Hillegom/Lisse/Teylingen) experimenteren we met het verplaatsen, voorkomen en vervangen van zorg. Samen met inwoners en lokale partners bouwen we aan gezonde buurten en wijken. Dit zijn:

- proeftuin Hillegom, Lisse en Teylingen rondom [Zorgzame Buurten](#)
- proeftuin Leiden gericht op het ontwikkelen van [een ThuisPlusflat](#)
- proeftuin Katwijk gericht op [ervaringskennis bij mantelzorgondersteuning](#)

Samen dromen met de toekomst als uitgangspunt

De proeftuinen deelden hun dromen, zowel in de nabije toekomst als over 10 jaar.

- Proeftuin Leiden: 'Er is een wijkbudget in 2035'
- Proeftuin Katwijk: 'Alle partners van de Alliantie werken mantelzorgvriendelijk in 2035'
- Proeftuin Zorgzame buurten, HLT: 'We zijn gevoed en gedragen vanuit alle niveaus!'
- 'De Alliantie is niet meer nodig: iedereen in de regio denkt en doet vanuit een brede blik op gezondheid zodat inwoners eigen regie nemen en initiatieven in hun wijk oppakken'

Wat kun je van ons verwachten?

De komende 2 jaar doet het lectoraat participatief actie onderzoek in samenwerking met de proeftuinen. Thema's zijn inwoners betrokkenheid, samen leren en samen werken tussen het medisch en sociaal domein. Via deze nieuwsbrief houden we je op de hoogte.

Voor meer informatie neem contact op met Margreet Adam:

adam.m@hsleiden.nl

Samen bouwen aan Dementievriendelijke wijken

Vanuit het lectoraat Urban Ageing van De Haagse Hogeschool wordt gewerkt aan een meetinstrument om de dementievriendelijkheid van wijken inzichtelijk te maken. Na een scoping review en een expertsessie gingen onderzoekers in gesprek met mensen met dementie en hun mantelzorgers, onder andere in Alzheimer Café's.

De waardevolle input uit deze gesprekken helpt ons om de vragenlijst verder aan te scherpen. Deze wordt binnenkort, in samenwerking met Alzheimer Nederland, uitgezet onder 2.500 deelnemers. Zo dragen we bij aan wijken waarin mensen met dementie langer en prettiger kunnen blijven wonen.

Wat maakt een wijk prettig en veilig? Wat kan beter?

Thema's als sociale contacten, groen in de buurt, vervoer en veiligheid kwamen duidelijk naar voren.

Wil je meer weten? Neem contact op met Jeroen Dikken: j.dikken@hhs.nl

Werkplaats Sociaal Domein
Den Haag en Leiden

REGIONALE KENNISWERKPLAATS ONBEGREPEN GEDRAG

Het project is gestart met een gezamenlijke Kick Off op 9 december 2024 rondom het thema collectief leren en de inzet van ervaringskennis en belangenbehartiging. We zijn aan de slag gegaan met vier leerlijnen:

- betekenisvolle participatie
- interprofessionele samenwerking
- innovatieve monitoring
- destigmatisering

Wil je meer weten of deelnemen? Neem contact op met Catelijne Akkermans: akkermansc@hsleiden.nl

Lees [hier](#) meer over het project, de aanvraag en de partners.

Hollands Midden kent meerdere samenwerkingsverbanden en netwerken rondom de aanpak van mensen met onbegrepen gedrag. Wel zijn deze versnipperd en een structurele inbedding van ervaringskennis ontbreekt. Naast het stimuleren van kennisdeling is het doel van dit project het verbreden van de samenwerking en het versterken van de betrokkenheid van ervaringsdeskundigen en belangenbehartigers.

Per leerlijn organiseren we een bijeenkomst om op te halen wat er op dit thema in de praktijk speelt en waar de behoefte ligt wat betreft kennisdeling en -ontwikkeling en samenwerking.

De activiteiten in de leerlijnen monden uit in

- meer inzicht in de diversiteit van de groep mensen met onbegrepen gedrag
- meer inzicht hoe onbegrepen gedrag voorkomen kan worden
- de activiteiten zijn helpend om grip te krijgen en houden.

Deze fase is afgesloten met een tweede regionale bijeenkomst waar opgedane kennis en inzichten zijn samengebracht, de resultaten worden gepresenteerd en de lijnen voor een vervolg worden besproken. Ook met dit vervolg gaan we binnen de Kenniswaerkplaats aan de slag.

Daarnaast werken we een onderzoeksvoorstel voor een vervolgsubsidie uit, dat we in september 2025 indienen bij ZonMw.

AGENDA

- **WSD Symposium** Samenwerken in beweging, dinsdag 28 oktober 2025, Locatie Scheltema Leiden
- **WSD Landelijk symposium** donderdag 13 november 2025, Locatie Den Haag
- **Leeratelier** Dementie bij mensen met een migratieachtergrond donderdag 20 november 2025
- **Leeratelier** Positieve Gezondheid donderdag 25 november 2025, Locatie Hogeschool Leiden

LEESTIPS

- **Artikel Klantreis dementie biedt inzicht in ondersteuningsbehoefte.** Interview met onderzoeker Margaret von Faber (Hogeschool Leiden) over haar klantreis deementie onderzoek. [Klik hier voor de publicatie](#)
- Digitaal magazine: Community building met en voor ouderen: [Klik hier voor de publicatie](#)

NIEUWSBRIEF

Aan- of afmelden voor de nieuwsbrief kan door een e-mail te sturen naar Marieke Heesbeen:
lectoraat.socialeinnovatie@hsleiden.nl

Volg ons ook op [LinkedIn](#).

Linked in

